

BUTLLETÍ

ANY IV ★ NÚM. 17 ★ JUNY 1988

del

CENTRE
PARROQUIAL

DE

ST.

JOAN D'HORTA

Atenció! Tenim una base — al Centre Parroquial —

QUAN TOTHOM ESTA LLUITANT per tot arreu, tan aferrissadament, per desmantellar polèmiques bases, nosaltres ens fream, de sobte, que gairebé en tenim una d'instal·lada, des de fa pocs dies, al mateix Centre Parroquial d'Horta.

És una base que uns quants *soldats* estan bastint d'una manera il·lusionada, tant que fins i tot els seus «superiors», inclòs el «capità general», han quedat sorpresos de veure la dedicació que hi posen perquè les *plataformes* i els materials siguin com més moderns i efectius millor per assolir els objectius que tenim marcats.

Doncs, sí, la base serà, comptant amb el recolzament logístic dels socis, una base *estratègica* per al nostre creixement social, cultural, esportiu i de formació personal.

Per això ens veiem obligats a variar els *pressupostos generals* per a poder fer front a les *despeses* que comporta la base. Però creiem que paga la pena, tenint en compte el desenvolupament de les noves *armes* que utilitzarem i que, si no aconseguim fer-les prou eficaces per a guanyar la nostra particular *guerra*, ens haurem de plantejar, arribat *l'estat major*, la possibilitat de destinar el terreny a parc públic.

Creiem que el nostre «contribuent» pagarà de bon grat l'*impost sobre la renda* que tot això comporta. No es tracta, de moment, de cap *impost econòmic* —i això és molt important, tal com van les coses ara com ara—, però sí d'un *impost declarat d'ajut* i, sobretot, de reconeixement del treball que fa el nostre petit «exèrcit».

FELIU I CODINA, 7-9
TELÉFON 427 73 27
08031 BARCELONA

Unes forces reclutades especialment entre la gent jove del Centre, que s'ha proposat llançar fins i tot «coets» a l'espai per tal de salvar la vida de l'Entitat, dedicant-la al barri, en formació, activitat, constància i, *last but not least*, lleialtat a la nostra «bandera» vermella dedicada a Sant Lluís, el nostre Patró i guia.

«Endavant!» serà el nostre crit. I que al final puguem dir amb goig que hem sabut guanyar la batalla contra la incomprensió que ens envolta; contra la minsa participació dels mateixos socis que patim des de fa alguns anys. I, sobretot, que sapiguem si el nostre Centre serà una base de valor estratègic en funció d'una o un parc infantil, que, ben mirat, potser també faria un bon servei al poble. Oí?

Galons

ESTIL CRISTIÀ

Santa Maria, Mare del Centre Parroquial

El nostre Sr. Arquebisbe, en la seva darrera exhortació pastoral, *La Mare de Déu en la vida quotidiana* —la lectura reflexiva de la qual vivament recomanem—, fa un bell enfilall de títols pels quals la Mare de Déu és present en la nostra vida humana i cristiana: *Santa Maria de la vocació, Santa Maria del sí, Santa Maria de la Caritat, Santa Maria de la lloança, Santa Maria de la llar, Santa Maria promesa a un jove, Santa Maria dels emigrants i exiliats, Santa Maria esposa d'un treballador...*

A tots aquests títols, que continuen la llarga lletania de les lloances de Maria al llarg dels segles, ¿no podríem afegir-hi nosaltres el de *Santa Maria, Mare del Centre*? Perquè, en la seva essència, el Centre

és una cèl·lula de l'Església que va néixer i creix ara en la falda de Maria, tal com ho esmenta el Llibre dels Actes dels Apòstols (Ac. 1,14), quan descriu com estaven reunits els apòstols «amb Maria, la mare de Jesús» al cenacle, pregant per la vinguda de l'Esperit Sant, per assumir la missió rebuda d'anar per tot arreu a anunciar la Bona Nova. Maria vivia i pregava amb ells, completant l'obra del seu Fill, i empenyia i confortava aquell nucli inicial de la seva Església, una cèl·lula vivent de la qual és el nostre Centre Parroquial.

És veritat que la missió, la finalitat, del nostre Centre no és estrictament evangelitzadora ni exclusivament anunciadora de la Bona Nova, però n'és preparadora i precursora, a l'estil de St. Joan Baptista, amb totes les seves diverses activitats: El C.P. anuncia que «el Regne de Déu és a prop»; els Apòstols anuncien que «ja és aquí». Però els socis que formem aquest Centre sí que som com aquells primers deixebles de Crist, disposats a escampar la Gran Notícia de la salvació. Per això podem dir que Maria és amb nosaltres i que prega per nosaltres.

Ara, cal preguntar-nos si en som prou conscients, d'aquesta realitat sobrenatural, és a dir, si creiem i ens refiem de l'acció maternal de Maria envers nosaltres, si la invoquem com a Mare de Déu, Mare de l'Església i, per tant, Mare del nostre Centre Parroquial.

L'Any Marià que estem celebrant podria ser un bon punt d'arrencada perquè, des d'ara, s'establís el costum de començar o acabar totes les reunions del C.P. amb la invocació de «Santa Maria, Mare de Déu i Mare nostra, pregueu per nosaltres», o una altra de semblant. Així rendiríem un petit homenatge a la Mare del nostre Salvador, del qual en pervindrien, sens dubte, fruits abundosos.

El Consiliari

Presentació de _____ la Vocalia de Joventut _____

HOLA, SOCIS, ENS PRESTEM A vosaltres per primera vegada com a grup.

Qui som?, què fem?, què volem? Vet aquí les típiques preguntes que hom es fa en descobrir una cosa nova al Centre. Estigueu tranquils, que ara venen les respostes.

Qui som? Som socis joves de la Casa.

Què fem? Alguns treballem i d'altres estudiem.

Què volem? Ah! **That is the question!** Senzillament, volem ajudar la Casa, de la manera que millor sabem. No econòmicament, ja que tots ens hem de guanyar les garrofes, però sí organitzant activitats diverses de cara al soci i al barri.

Com sabeu, s'acosta Sant Lluís, patró del Centre. Doncs, bé, els últims anys les diverses seccions sempre han celebrat amb algu-

na activitat les festes. Però el problema és que cada secció ha actuat independentment de les altres.

La nostra intenció és que aquest any —i els propers, si pot ser— celebrem la diada del nostre Sant Patró totes les seccions conjuntament.

Bé, anem al gra, «titusa». Estem muntant unes activitats que seran d'allò més «guai del Paraguaí».

Si heu passat darrerament pel cafè dels Lluïsos, ja deveu haver vist uns «telegrams» que comencen: *1 per Sant Lluís, què? Stop.*

Sabeu què vol dir això? Doncs que us estem muntant la Setmana del Soci. De l'1 al 19 de juny. Hi haurà diverses activitats: Culturals, esportives, etc.

Es per això que hem creat la **Vocalia de Joventut**. Esperem que vosaltres, els socis, us animeu i participeu amb il·lusió i amistat. Ja ens veurem. Adéu-siau.

— **Un Vocal Jove**

ESCOLTISME

Hem fet campaments _____ i raids _____

COM CADA ANY, les unitats de la nostra Agrupació Escolta Sir Alexander Fleming han realitzat un campament de Setmana Santa.

Els rangers/noies guies van acampar a l'ermita de Sant Antoni d'Ulldemolins (Priorat), del 26 al 30 de març. Eren deu, entre nens i nenes.

El campament estava basat en la vida i peripècies dels «gals i els romans». Es recordaven les èpoques de guerra (inici del campament), de diàleg (mcitat del campament), i, finalment, de pau (final del campament).

Durant el campament es va fer un «raid» de dos dies per patrulles de cinc. (Un «raid» consisteix en fer una excursió dintre d'un campament on els nois/es s'orienten, per anar a un lloc concret guiant-se solament amb un mapa.)

Durant el «raid» els grups varen dormir en unes coves: «Cova del mort» i «Cova fumada».

Van practicar una mica de «rappel», es van fer xerrades d'orientació i jocs, i es van donar sis promeses.

Els llops/daines van anar a Sant Mori (Alt Empordà). S'hi estigueren del 29 de març al 3 d'abril, amb tendes per primera vegada en un campament de Setmana Santa. Eren disset nens/nenes. El campament estava basat en el rei Bernabé Pernarbe, qui va deixar en herència, als llops/daines, les terres de Sant Mori i un testament on han d'anotar les peripècies que

(Continuu a la pàg. 30.)

ENTREVISTES

Josep Clot i Raurell

El soci número 12 del Centre Parròquial d'Horta és Josep Clot i Raurell, nat el 8 de desembre de 1921.

En Josep és un altre dels socis que han entregat desinteressadament moltes hores de dedicació al C.P.; un puntal d'aquesta Casa, amb qui es pot comptar sempre.

—*Ets fill d'Horta?*

—Sí i no. Vaig néixer al carrer Sant Alexandre, que ara pertany a la demarcació d'Horta, però a la parròquia de Sant Marcel. Quan jo era petit pertanyia a la vènia barriada de Santa Eulàlia de Vilapicina.

—*Si els pares eren feligresos d'aquella parròquia, també ho eren els fills, naturalment.*

—Allí era el meu centre d'esbarjo cada festa. Allí vaig veure per primera vegada *Els Pastorets*. Recordo l'amic Esteve Raurell, de can Santa, interpretant el Sant Miquel.

—*També hi havia escola a la parròquia?*

—Sí, però jo anava a estudi amb el Sr. Planas, al mateix carrer Sant Alexandre. Als vuit anys, que vaig fer la Primera Comunió, vaig començar a anar a les escoles dels Germans de la Salle del carrer Sant Bernabé.

—*Anomena'ns alguns companys de classe que puguem conèixer com a socis del Centre.*

—En Joan Bonany, l'Ignasi Mercader, en Pere Casas. Quan sortíem al pati, ens reuníem amb la colla d'en Jordi Toboso i d'en Toni Caminal. Els dies festius jugàvem plegats al *local*. Anàvem pels Lluïsos i tota la colla ens hi apuntàrem com a aspirants.

—*¿A quina edat us admetien com a socis?*

—No ho recordo. Sols sé que fins l'any 39, acabada la guerra, no tinguérem carnet de socis.

—*¿Quins drets i deures contrèieu essent aspirants?*

—Com a dret, el poder entrar al pis del teatre, el «galliner», a veure les comèdies i espectacles dels diumenges. Com a deures, anar a doctrina cada diumenge al matí. Recordo que ens reuníem al *local* i, tot enarborant la nostra bandera, cantàvem: *Anem, anem a doctrina / que el bon Déu crida els infants...* Quan s'acabava la doctrina, corrents cap a dinar, i, a les tres, ja érem novament al *local* a veure la sessió de cinema.

—*Us feien llargs serials, oi?*

—Sí, un serial que durà anys i panys: «Los conquistadores del Oeste».

—*I després del cinema?*

—Cap als Lluïsos, al «galliner», tots els aspirants, a seguir la comèdia o l'espectacle de cants o recitals, el que fos.

—*I... fèieu bondat?*

—Ja pots imaginar-t'ho! Si en deien el *galliner...* Al darrera de tot, s'hi instal·lava la venedora de pirulins i caramels, la vella Cols. A casa, els pares ens donaven 15 cèntims per a la «Santa Infància». Jo en donava 10 i els altres 5 eren per a comprar un «pirulí de la Habana, que se come sin gana».

—*També vas ser de la Federació de Joves Cristians?*

—Vaig ser avantguardista, de la colla dels petits. Quan es fundà aquest moviment jo devia tenir deu o dotze anys. A Horta es fundà de seguida un grup de joves. Els germans Solé, en Pere i en Ferran, ens en feien molta propaganda.

—*Què feieu com a federats?*

—Cada setmana teníem cercle d'estudis. Les tardes festives d'escola sortíem a fer caminades. En Pere Solé era el cap de colla, el que ens guiava.

—*On us portava, en Pere?*

—A la font del «Cuent», al camp de la bòbila, al parc Güell, a la font de les Roques...

—*On era aquesta font, que ho direm a l'amic Miquel Tormos?*

—Era al Turó, cara a Santa Eulàlia, direcció a ca l'Artés.

—*Bé: passen els anys i arribem a l'època fatal: 1936.*

—Jo tenia catorze anys i mig aquell juliol fatídic. Hi va haver la desfeta! Adéu, escola dels «Hermanos»; adéu, Lluïsos, Federació, doctrina, passejades a l'aire lliure...

—*Però els amics us devien continuar veient...*

—Alguns, sí; els més jovenets. Havíem fet reunions clandestines a cal senyor Mercader.

—*Ah, sí? Què feieu?*

—«Conspiràvem». Parlàvem, jugàvem i menjàvem cacauets, que no sé pas d'on els treia el senyor Mercader, però que feien la nostra felicitat i li agraïem de tot cor. Recordo que vàrem arribar a assajar uns Pastorets que representàrem a les golfes de casa seva. He de confessar que jo no hi vaig prendre part, no sé pas per què. No recordo si perquè estava malalt o per quin altre motiu.

—*Continuem més endavant. S'acaba la guerra del 39. A poc a poc, torna la normalitat.*

—No pas del tot. La Federació de Joves Cristians quedà dissolta per ordre governativa. Es constituí l'Acció Catòlica. Jo ja era del grup de joves. De primer vaig ser vocal d'esports; més endavant, secretari, i quan en Ferran deixà la presidència, jo el vaig suplir. Darrera meu ho fou en Jordi Toboso.

—*L'Acció Catòlica era una secció del C.P.?*

—No. Era un moviment diocesà. Ens reuníem al Centre, però no hi pertanyíem com a grup. En realitat, el jovent d'Acció Catòlica érem els socis dels Lluïsos. Jo, com a president, assistia a les reunions de junta. En acabar el temps del meu càrrec,

vaig quedar-me a la junta directiva com a vice-secretari. En aquells moments, en Ferran era el president. Després vaig ser secretari i també vocal de propaganda, càrrec que es constituí en començar les representacions de la Passió.

—*Va arribar a ser molt famosa la Passió d'Horta.*

—Es va presentar sempre amb molta dignitat. A més vàrem tenir molta cura de la propaganda. Hores i hores de feina, camins amunt i avall, cartes, telefonades, entrevistes... Aconseguírem que ens anunciessin al Diari de Barcelona, al Correu Català, a la ràdio. Propaganda a tots els Centres Parroquials, al metro... Moltes nits d'anar a enganxar cartells per tot Horta, Santa Eulàlia, Sant Andreu, el Guinardó... Amb l'amic Bel, ens en fîrem un tip, de traginar escala, galleda de cola i cartells, i, apa, engaxa que enganxaràs.

—*Tornant als càrrecs de junta, tu feres de president una temporada.*

—Quan en Joan Bonany era president, jo era el vice-president. Es va morir la dona d'en Joan i ell va demanar l'excedència i jo el vaig suplir en el càrrec. Va ser la primera vegada que vaig haver de fer un discurs. Em sembla que fou amb motiu de la inauguració de la secció «Agora».

—*Era una secció de caire cultural, si mal no ho recordo. Es feien xerrades sobre diferents temes, s'escoltava música, s'intercanviaven llibres, es projectaven pel·lícules...*

—Van fundar aquesta secció una colla de joves amb inquietuds: en Cesc Esplugues, en Muntanyès, l'Elena Ortiz, les Miralles, la Carme Solé i les seves germanes, i tota una colla més. Va ser una temporada molt brillant per al Centre.

—*¿Ens pots dir en quines altres activitats has col·laborat?*

—Jugava a bàsquet, feia teatre i cantava a l'orfeó.

—*Cantaves a l'orfeó? Em costa de veure't orfeonista. Es a dir, més que veure't, sentir-te. Em sembla que la teva oïda musical no és gaire bona, i no voldria ofendre't.*

—Si tens molta raó! El mestre devia estar endormiscat el dia que em provà la veu. Cantava de baríton. Un dia, durant un assaig, el mestre em digué: «Mira, xicot, pots quedar-te al teu lloc, però no cantis. Vocalitza tan sols, però que no et senti la veu.» Així ho feia. No em vaig pas ofendre. Vaig continuar assistint als assajos i a les cantades... Sóc orfeonista!

—*¿També vas col·laborar a la revista «Ideal»?*

—En vaig ser director. Entre en Josep Saló i jo, ens ho manegàvem tot. Buscàvem col·laboradors: el doctor Casas ens parlava de puericultura cada mes. Teníem molts anunciants. En aquells anys tothom contribuïa fàcilment. Ens feia la revista el senyor Fortuny d'Impremta Marina. Com que ens la feia sense autorització oficial, havia de posar: «*Suplemento de la Hoja Parroquial*». Va ser des de l'*Ideal* que llançàrem la campanya per aconseguir la Creu de Terme per al barri (idea d'en Saló). Vàrem entrevistar-nos amb el conseller de torn i la Creu de Terme s'instal·là al capdamunt del carrer Campoamor. També vàrem promocionar que arribés a la nostra parròquia la imatge de la Mare de Déu de Fàtima. Aquesta imatge es portava d'una parròquia a l'altra en solemne processó. Després, durant la setmana que era acollida a la parròquia, es feien pregàries vespertines i processons amb torxes pels carrers de la demarcació.

—*Ens podries parlar de teatre?*

—Vaig debutar amb els germans Joan i Jeroni Bonany, en Jordi Toboso i en Bonnet, en la comèdia titulada «33.333». Era la colla de petits que dirigia un tal Raurell (en Pere Solé deu recordar-ho millor que jo). De gran, n'he fet molts anys. Recordo especialment: «La Casa de la Troya», «El Divino Impaciente» i «El fantasma de San Germán». A la Passió, feia de saïó, de Malcus i tots els suplents curts que fessin falta. Quan en Paco Toboso deixà de ser-ne director i primer actor, jo vaig passar a fer la feina de traspunt, tenir cura del teló i la sincronització de música i llums.

—*Fèieu campaments d'estiu. Aquest retrat que m'ensenyés deu ser fet en un d'ells.*

—Aquesta fotografia és feta a Riells del Fai. A veure qui reconeix tota la colla. Van ser uns magnífics campaments per a homes sols. El primer any anàrem a Riells del Montseny, a la parròquia de Mossèn Ribot. El segon, a Riells del Fai. El tercer, a Vilanova de la Roca, amb Mossèn Tintó. Després, a Martinet de la Cerdanya. I l'últim, a prop de Sant Joan de les Abadesses.

—*Fem un resum de les teves tasques setmanals als Lluïsos?*

—Dilluns, assaig d'orfeó. Dimarts, assaig de comèdia. Dimecres, bàsquet. Dijous, cercle d'estudis. Divendres, segon assaig de comèdia. Dissabte, reunió de junta. Diumenge, comèdia, sardanes o excursions.

—*Dèu n'hi do! Un soci digne de tota lloança. Per molts anys!*

Dora Serra

FUTBOL SALA

La temporada continua—

La temporada continua, i últimament ho estem fent força bé. Els darrers partits que hem jugat s'han guanyat i anem molt ben classificats.

Però això no sabem quant durarà, car, per als propers partits, ens faltaran alguns jugadors força importants.

Durant les festes de Sant Lluís ja us explicarem com ha acabat la temporada. Per tant, fins llavors. Bon final de curs a tothom.

————— F. S. M.

RECORDS D'ALTRES TEMPS

Capítol XVII _____

Manel Gausachs _____ i March _____

RECORDEM AVUI EL QUI fou amic entranyable i un dels més fermes puntals dels Lluïsos en tota la seva història: En Manel Gausachs i March.

Aquesta recordança estava prevista per ocupar aquest espai a l'anterior butlletí, però la desaparició d'en Ferran, tema d'innegable actualitat, feu que l'amic Gausachs hagués d'esperar la següent oportunitat.

Ho vaig lamentar, però estic segur que en Manel no es va sentir postergat en deixar l'espai a aquell amb qui tant s'havia compenetrat. Precisament, com que els dos havien col·laborat intensament, jo havia demanat a en Ferran unes ratlles per incloure-les en aquest petit treball. Malauradament, ja no va poder ser. Però si puc fer constar que el meu germà m'havia confessat més d'una vegada, quan tots dos feiem memòria de tants i tants bons amics desapareguts, que la col·laboració que més trobava a faltar al Centre era la d'en Manel Gausachs. Té més valor aquesta declaració si es té en compte que en Manel li portava catorze anys.

En Manel va néixer el dia 2 de juliol de l'any 1900 a la Baixada de Rivero de la nostra barriada. Es casà el 4 de febrer del 28 amb Maria Marí i Mariné, de família molt arrelada als Lluïsos; del matrimoni nasquen en Manel, en Pere i en Joan, el

primer dels quals és l'actual coordinador d'aquest butlletí. La família visqué a Can Gasparó —a la Clota— i, posteriorment, als carrers Alarcón, Crehuet —del Soldat— i Aiguafreda.

Entraria com a soci als Lluïsos, al més tard, l'any 1916. Hi entrà de ple, amb entusiasme, voluntat i encert. Tant foren reconegudes les seves aptituds, que l'any 21 fou sorprenentment nomenat president, el més jove que ha tingut l'entitat al llarg de la seva existència. Vice-president diverses vegades, fou sempre un col·laborador callat, però efectiu, del president de torn. Després de la guerra, ocupà la vicepresidència des del 41 fins al 48 i, altra vegada, del 52 al 56.

A Mataró, l'any 22, fent-hi el soldat

En Manel parlava poc; en deia poques però ben dites. A les reunions de junta poques vegades prenia la paraula, sempre callant i escoltant amb atenció; però quan obria la boca, tots quedàvem pendents de les seves paraules, que eren sentències, sempre assenyades, constructives i tocant de peus a terra.

En Manel era un bon cristià, de serietat extremada. Era molt devot de Sant Lluís i fou portant del Sant Crist fins al 1936. Encara que la seva gran vocació fou el treball silencios a l'escenari, a la qual cosa ens referirem més extensament més endavant, també tingué d'altres activitats, com la de dirigir la biblioteca, que ens fou cremada. De jove havia estat bon jugador de frontó, i també havia fet algun paperet en el teatre; jo li recordo el del Gran Sacerdot de l'*Estel de Natzaret*.

Però el que de debò l'apassionava era el joc dels escacs, al qual dedicava les hores lliures; un servidor li coneixia molt bé el joc, perquè els dos ens disputàvem el *liderat* als Lluïsos. Era un jugador flemàtic que no mostrava mai satisfacció ni contrarietat; amb tota parsimònia, analitzava, a cada jugada, tots els moviments possibles i totes les conseqüències que se'n podien derivar, i això feia que les seves partides fossin sempre molt llargues. Va guanyar el torneig de l'entitat corresponent a l'any 30. Durant el segon semestre del 36, no essent possible de fer-ho als Lluïsos, en Manel venia sovint a casa i feiem la nostra partideta.

Admirador i gran amic d'en Ramon Ribó —assessorat pel qual havia fet la seva primera instal·lació elèctrica a l'escenari—, deia que procurava assimilar el seu lema de «col·laborar amb qui fos i com fos, des de dalt i des de baix».

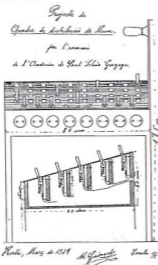
I els que l'admiràvem a ell sabem de les hores i hores passades a l'escenari del Centre, no pas rebent aplaudiments, sinó

de nit, sol, barallant-se amb els claus i amb els endolls, arreglant o millorant instal·lacions o preparant el muntatge de les obres teatrals. Més de la meitat de la seva vida fou cap insubstituïble de tramoistes. Es trobava entre bastidors com si fos a casa seva, i no podia sofrir la presència de visitants i curiosos, durant la representació o els intermedis, i moltes vegades els feia fora, amb bones paraules, però sense embuts, inexhorablement.

Però no en tenia prou amb les hores que passava a l'escenari i s'emportava feina a casa. El seu fill gran diu que el recorda, després de la guerra, confeccionant l'estel dels Pastorets amb cartró, paper d'estrassa i filferro... i moltes manetes, però jo puc donar fe que n'havia portat bastants, d'accessoris fabricats íntegrament a casa seva.

En Gausachs fou el creador i realitzador del muntatge de la part elèctrica de l'actual magnífic escenari, i es dolia que molts dels projectes que al llarg dels anys havia ideat, no havia pogut realitzar-los per falta de temps o per dificultats de caire econòmic. Deia que estava satisfet del que havia pogut enllestir, però que faltava molt encara perquè l'escenari de què disfruta el Centre donés el màxim de rendiment que podia donar.

La maquinària i els trucs del muntatge de la Passió foren en bona part obra seva; d'aquella Passió que mai no pogué veure com a espectador, perquè estava treballant continuament entre caixes.

El 24 d'octubre del 49 se li tributà un merescudíssim homenatge, amb funció teatral. La sala s'omplí de gom a gom, i, amb la seva presència, aquella gentada ratificava la feliç frase de mossèn Pere Simó

en oferir-li, en nom de tots, un simbòlic obsequi: «En homenatjar aquest, encara que quasi anònim, gran artista, efectuem un ineludible acte de justícia i de gratitud.» Res més exacte.

En Manel ens deixà als setanta-dos anys, el dia de la Mare de Déu de la Mercè. Potser la Verge volgué emportar-se'l el dia de la seva festa en remerciament de la gran tasca d'en Manel en la preparació de l'obra de gran espectacle *La perla de Catalunya o la Reina de les Mercès*. Preparà amb tota il·lusió l'escena de l'aparició de la Verge, i fou precisament aquesta una de les feines que efectuà parcialment a casa seva.

Morires santament, com havies viscut, enyorat amic. Com que únicament fa quinze anys de la teva desaparició, som bastants els que podem donar fe de les teves virtuts i entrega al Centre. Gràcies per la teva obra; el Senyor ja t'ho deu estar recompensant al Cel.

— Pere Solé i Sans (soci núm. 1)

TEATRE

Els petits creixen

Avui no us parlarem dels nostres projectes, perquè ja us els vam explicar al darrer butlletí, però us refrescarem la memòria per a recordar-vos que els dies 4, 5 i 12 de juny el Grup Infantil estrena *El somni de Bagdad*, de Josep M. Benet i Jornet.

Més aviat ens agradaria comentar que hi haurà canvis a la temporada 88-89. A part del fet que el Grup de Joves del Teatre continuarà fent només dues obres per

temporada, els Infants passaran a ser Juvenils. Si heu vingut alguna vegada, ja heu vist que aquells nens i nenes que van començar amb set i vuit anys, ja són nois i noies de dotze, tretze o catorze anys, o més. No podem pas permetre que a les seves edats continuïn fent teatre per a nens i nenes petits; tenen d'altres inquietuds i al públic que ve (majoritàriament de la mateixa edat) li passa tres quarts del mateix. De manera que hem de trobar obres que els deixin satisfets.

Però això no vol dir que no recordem que hi ha nens i nenes que també tenen dret a desenvolupar la imaginació i la fantasia, amb obres que els omplin l'esperit.

(Continua a la pàg. 32.)

FOTOGRAFIA

Exposicions de Grau, Agulló i Vallhonestà

JUST AL MOMENT

de sortir el núm. 16 del nostre Butlletí, el Grup Fotogràfic d'Horta inaugurava una exposició d'Antoni Grau, del Càmera Club de Sabadell. Les seves fotografies, a més a més de ser netes, ben enfocades, ben treballades, donen la sorpresa de crear mons imaginaris: uns muntatges de laboratori sensorials. Li hem demanat que ens faci una xerrada-tertúlia per a instruir-nos una mica en aquest complicat treball. Esperem poder fer una sessió oberta a tots els aficionats a la fotografia el pròxim curs 1988-89.

El mes d'abril va exposar les seves obres el nostre company Gaspar Agulló. Tema: rally Barcelona Sitges de cotxes antics. Ens explica l'amic Gaspar que ha seguit el ral.li durant quatre anys. Ha anat cons-

truïnt a poc a poc aquest magnífic reportatge que hem pogut contemplar tots els visitants de l'exposició. Trenta-cinc fotografies en blanc i negre, treballades amb diferents viratges. En Gaspar és el veterà de les nostres tertúlies que dona un exemple de constància i optimisme que ja el voldríem tenir més de quatre.

Mes de maig: exposició de l'Ignasi Vallhonestà: quaranta-set fotografies de color. Dos magnífics muntatges de la panoràmica de Collserola amb Horta de primer terme, l'un des del Turó i l'altre des de la Miranda, avinguda del Marquès de Castellvell. Una altra panoràmica més petita, de Sant Adrià i Poblenou.

L'Ignasi és, a més d'un bon fotògraf, un gran excursionista. Ha estat una bona colla d'anys president de la UEC d'Horta. I n'ha estat i n'és l'ànima, d'aquella entitat, encara que ell, molt humil, digui que ja no és res de res: ni excursionista, ni capdavanter.

Ens explica que l'excursionisme va vinculat amb la fotografia. «Quan vas per les muntanyes, sents molt fort el desig d'immortalitzar sobre el paper les meravelles que contemples. Entre les eines de l'excursionista, no hi pot faltar la cambra fotogràfica.»

La seva primera cambra va ser una Kodak de caixó de 4 x 6 1/2. La va obtenir gràcies a un intercanvi. Ell va donar una vella escopeta de caçador que tenia feia anys i va rebre, a canvi, l'apreciada Kodak 4 x 6 1/2.

El mes de juny, durant les festes de Sant Lluís i la celebració de la setmana del soci, exposarem tots els socis assistents a les tertúlies mensuals: «Exposició col·lectiva».

També celebrarem el 16è concurs nacional de diapositives.

— Grup Fotogràfic d'Horta

EXCURSIONISME

Excursió a Solsona i Olius

EL DISSABTE 26 DE març vàrem fer una excursió d'un dia a les comarques del Bages i el Solsonès.

Amb el bon ambient d'aquesta «família» sortim com sempre de davant de l'església en direcció a Jorba on fem la primera parada per a esmorzar i, després, seguir viatge cap a Solsona.

En arribar i baixar de l'autocar trobem una taula parada on som obsequiats amb una desgustació de pastisseria i vi bo, gentilisa de l'Hostal Sant Roc, a tall de benvinguda. Finesa que agrairm. Comencem bé. Després, la nostra guia, senyoreta Anna, ens acompanya per iniciar la visita cultural de la ciutat.

Solsona, ciutat vella, però amb més dies de sol que no cap altra, té, en el casc antic, les cases fetes de pedra i elements de fusta. Es conserven tres portals de les antigues muralles; el de Llobera, el del Pont i el del Castell. Visitem la plaça de Sant Joan amb la seva font del segle XVI, damunt mateix de la capella de Sant Joan, així com també la plaça Major, envoltada d'arcades medievals; la Catedral d'origen romànic i amb elements gòtics i barrocs, amb el campanar romànic i la Mare de Déu del Claustre, de pedra negra esculpida el segle XII. El seu origen és del segle XV, però l'actual santuari és del segle XVII.

La millor joia del seu interior és el monumental retaule barroc, obra del vigatà Carles Moretó (s. XVIII). S'hi conserven

també un retaule gòtico-renaixentista i una imatge de la Verge del segle XV. Vàrem dir adéu a la Verge amb el cant de la Salve.

D'aquí anem a Olius, on visitem la cripta pre-romànica d'una sola nau del segle IX, considerada com una de les millors obres arquitectòniques d'aquesta època a tot Catalunya i el cementiri estil Gaudí amb les seves tombes de pedra natural. I aquí acabem la nostra «cultureta» del matí, i cap a Naves, al Restaurant Font dels Goters, a dinar. La part gastronòmica va anar a la perfecció.

A la tarda, direcció a la comarca del Bages per visitar les restes del castell vescomtal dels segles XII i XIII i l'església canònica de Sant Vicenç, del segle XI, una perfecta mostra del romànic català, consagrada l'any 1048. Allà hi ha vestigis del paviment original, les tombes de Joan Ramon Folch i Cardona, segon Comte de Cardona l'any 1442; Ferran Cardona, segon Duc l'any 1543, i, a la cripta, les reixes originals de ferro forjat.

I acabades les nostres visites, cap a Barcelona falta gent. Arribem a Horta sense novetat.

En resum, una bona excursió. No m'estranja que sempre estigui ple i faltin places a l'autocar: quan les coses es fan ben fetes, no cal fer-ne propaganda.

I fins la propera.

Jordi Toboso i Bosch

A Sant Martí Sarroca, Vilafranca i Olèrdola

BÉ, TORNEM A SER-HI: dia d'excursió. Fa bo. Alguna corredissa d'última hora i, finalment, a l'autocar.

Avui no es va gaire lluny: a Sant Martí Sarroca, Vilafranca i Olèrdola, i tornada per Sitges i les costes de Garraf.

Primera parada. Esmorzar a l'Ordal. Després del cafè amb llet, i ja de nou a l'autocar, la Dora ens explica —com sempre, molt bé— tot el que hi ha d'important en aquest itinerari.

Sant Martí Sarroca és a pocs quilòmetres de Vilafranca i és un bell poble que compta amb un conjunt arquitectònic situat damunt d'un turonet. Una bella església romànica molt ben reconstruïda amb un magnífic absis del s. XII, amb do-

ble columnata a les finestres tant per dins com per fora i amb capitells ornats. En el seu interior es conserva un retaule gòtic i un altre, el del Sant Crist, barroc. En les obres de reconstrucció aparegué una imatge de la Verge, dita de la Mare de Déu de Sarroca, que fou destruïda l'any 36. L'actual és una còpia. Aquesta església és la del castell.

El castell està també reconstruït amb molta cura. Ens n'expliquen moltes curiositats: el sistema de calefacció —animal, és clar—; la manera com treien fil de les fulles d'atzavara i en feien teixits semblants al lli; les «bales» que feien servir... Quin nyanyo, si et tocava una d'aquelles pedres!

Actualment, al saló principal del castell, s'hi celebren banquets de noces, reunions de tota mena, etc.

L'autocar... i cap a Vilafranca! Es dia de mercat. Tots els carrers estan ocupats per paradets dels venedors ambulants. Vestits, olles, flors, verdura... De tot!

Visitem el Museu que és a la casa-palau dels comtes-reis i on morí Pere II el Gran. És un edifici molt antic i molt ben conservat. Hom el coneix per Museu del Vi però, el cert és que és el Museu dels Museus. A més de tot el referent al vi, hi ha ceràmica, una molt bella col·lecció d'ocells, un magnífic Museu d'Art en gran part format per donacions entre les quals cal esmentar els llegats de Pladellourens, Bonet i Trens. Aquest últim, el del Pare Trens, és el llegat més considerable, ja que ell sol ocupa una bona part del Museu. També hi ha restes arqueològiques i de geologia.

A la sortida, un petit obsequi: saborejar el vi del Penedès amb un gotet molt bufó.

A dinar! A Vilafranca mateix. Manoi, quines postres! Biscuit gelat amb xocolata... Com per a llepar-se'n els dits!

No ens deixen fer la migdiada. Olèrdola és a pocs quilòmetres. L'antiga ciutat d'Olèrdola fou habitada a l'època neolítica, a l'edat del bronze i, més tard, en temps dels ibers. La seva situació és estratègica i un lloc naturalment fortificat (hi ha un bon penya-segat). S'hi conserva una muralla que se suposa ibero-romana (darreries del s. III a.C.). Una sèrie de sitges i dipòsits d'aigua excavats a la roca. Un d'ells, molt gran, fa pensar que era una piscina.

L'església és romànica, dels s. XI i XII, dedicada a Sant Miquel. Hi ha adossada una petita nau d'una església mossaràbica del s. X. Al voltant de l'església, s'hi troben tombes antropomòrfiques.

Els més valents ens arribem fins a les restes d'una talaia romano-medieval d'on es pot contemplar un bell panorama. Algú fa notar al lluny la vermellor d'un camp de roselles.

Completem el conjunt unes excavacions recents i un bonic Museu on es guarden totes les troballes arqueològiques de l'entorn. Ja fora muralla i uns quants metres més enllà, hi ha les restes d'una església romànica que està voltada de gran quantitat de tombes antropomòrfiques excavades a la roca, sobretot en l'anomenat Pla dels Albats.

Altra volta, cap a l'autocar. Pararem a Sitges. L'entrada a la «Blanca Subur» és un xic accidentada. Ens hem ficat en un carrer per on passa l'autocar. Sort que portem un gran xofer i, després d'unes maniobres molt aplaudides, estem ben orientats per parar prop del mar. Alguns fan l'últim cafetó i d'altres, els més, passegem per la vora de la mar.

Es fa tard; l'autocar espera... Les costes de Garraf, impressionants per als que seiem a la banda de mar... I Barcelona.

Els adéus de sempre, i a esperar la propera excursió, que serà al delta de l'Ebre.

— M. F. T.

(Ve de la pàg. 19.)

passin. Però resulta que les terres estaven encantades des dels temps dels celtas. Durant el campament van aparèixer: «dracs», «bruixes», «gegants» tocant el corn i, no caldria si no, «celtes» (curts, sense boquilla).

Es va fer una formació, on es va donar dues promeses i quatre «foullards». Es van realitzar els primers «grans jocs celtes», un «raid» de descoberta i una xerrada d'orientació. L'única cosa a lamentar va ser el mal temps. Però, tot i així, els nois i noies s'ho van passar molt bé.

P.D.- Els caps de llops i daines agraïm la col·laboració desinteressada de tota la gent que ha fet possible el bon funcionament del campament.

— Pere Solé i Serra (soci núm. 360)

ESBART FOLKLÒRIC

Darreres i futures actuacions

APROFITEM L'OCASIÓ

que ens ofereix el Butlletí per a fer menció de les activitats fetes durant el passat trimestre i que, per motius que no són del cas, no es van publicar al seu moment. Fem, doncs, un petit repàs:

Recordem el Festival Nadalenc, en el qual va participar tot l'Esbart, des del dansaire més petit fins al més gran, i en el qual es va estrenar al nostre Centre les danses *del Velatori* i *Arabesc*, a càrrec del Cos de Dansa, que van ser molt aplaudides.

Cal destacar especialment l'actuació «teatral» dels dansaires com a actors a *La Nit de Nadal*, una particular versió dels pastorets, que ens van fer reviure altres èpoques i que esperem repetir enguany, «corregits i augmentats».

També cal recordar el concurs de disfresses per a nens i nenes amb motiu del carnestoltes i que va ser molt concorregut.

El Grup de Pares va oferir una ballada a la Fundació Albà, el dia 14 de febrer, fent passar una estona agradable als interns allí acollits.

El dia 6 de març el Grup Infantil va participar en la Roda d'Esbarts, que aquest cop va ser a casa nostra.

Durant el trimestre actual hem de destacar la venda de roses el dia de Sant Jordi i, sobretot, l'actuació per primera vegada el dia 1 de maig a la plaça Eivissa de tot l'Esbart. Creiem que va ser un èxit per la resonància que va tenir al barri i que va servir per a promocionar l'Esbart com a

secció del Centre Parroquial dedicada a les danses de la nostra terra i també per donar a conèixer el futur viatge a Polònia del Cos de Dansa.

El dia 15 de maig van actuar a Barcinova els grups Infantil i Juvenil amb motiu de les festes del barri.

Actualment tots els grups s'estan preparant per a l'actuació del dia 19 de juny amb motiu de la cloenda de les Festes de Sant Lluís, que duraran una setmana, organitzades per la Vocalia de Joventut. (El dia 18 de juny, actuació al col·legi Pau Casals.)

Al mateix temps s'està preparant la participació en la Flama del Canigó el dia 23 de juny i la tradicional ballada a la porta de l'església el dia de Sant Joan. També, si és possible, es farà una tómbola per a recollir diners per al viatge a Polònia, que el Cos de Dansa farà del 18 al 25 de juliol convidats pel govern polonès. Hi participaran d'altres grups, i els seixanta participants del nostre Esbart (entre dansaires, cobla i acompanyants) s'allotjaran en un castell a prop de Wroclaw, lloc on se celebrarà el festival.

Esperem que tots aquests projectes i esforços siguin profitosos. I desitgem que tots tingueu unes bones vacances, per tal d'estar preparats per a les futures actuacions de la Festa Major d'Horta i també d'una possible actuació a Logronyo.

L'Esbart Folklòric

MANUALITATS

Darreres activitats i una recepta culinària

EL MES DE JUNY, DURANT les festes de Sant Lluís i la setmana del soci, exposarem tots els treballs realitzats aquest any.

Per aquesta setmana del soci us preparam petits obsequis per a tots els socis de la Casa. Esperem que us agradin. Seran moltes les mans que hi hauran col·laborat i molt gran el doll d'il·lusió que hi haurem vessat.

Per Pasqua vàrem fer una trobada extra de germanor que va començar amb un berenar, aportació de cadascuna de les mestres i alumnes (parlem en femení perquè som majoria, encara que no fem pas discriminacions). Tenen molt d'èxit les croquetes de la Maria Rosa.

Recepta. Per als aficionats a l'art culinari, us donem la següent recepta:

(Ve de la pàg. 27.)

Així que hem decidit obrir un nou Grup Infantil. Tots aquells nenes i nens entre els set i els onze anys que vulguin fer teatre, que truquin al telèfon 427 87 05 i els informarem. Sobretot, si sabeu d'algú interessat, que vingui. S'ho passarà molt bé perquè, en aquesta edat, és com un joc fer teatre. La llàstima és que quan es fan grans, a aquest fet no li donen cap importància. El joc passa a ser una responsabilitat, de vegades no gaire agradable pel fet d'haver de guardar silenci o estudiar un paper llarg, fins que passen a l'edat en que

Arròs amb bacallà

(Ingredients per a 6 persones)

1/2 kg d'arròs / 1/4 kg de bacallà / oli / 2 cebes / 2 nyores / 3 grans d'all / 4 tomàquets madurs / 6 carxofes / 200 g de pèsols / julivert / sal.

Preparació

1er. Posarem el bacallà damunt la graella, el ruixarem amb oli i el torrarem.

2on. Un cop torrat, li traurem les espines, l'esmicolarem i el rentarem diverses vegades.

3er. En una cassola de fang, s'hi escalfa l'oli i s'hi ofeguen les cebes picades i les nyores tallades a trossos i sense llavors, fins que estiguin daurades.

4rt. Hi afegirem els alls trinxats, els tomàquets pelats i tallats, els pèsols i les carxofes tallades a quarts sense les fulles de fora.

5è. S'hi aboca 1/4 de litre d'aigua, el bacallà i es cou a foc lent durant 15 minuts.

6è. S'hi afegeix l'arròs, es remena una mica i s'hi tira l'aigua o brou bullent en doble quantitat que d'arròs. Se sala.

7è. Es cou 15 minuts, primer a foc fort, i, més tard, afluint el bull.

8è. Es posa al forn calent uns minuts i se serveix a la mateixa cassola amb julivert trinxat per sobre.

— Secció de Manualitats

aquesta responsabilitat o s'aferma o es descuida per prendre-s'ho tot a broma.

A aquest nou grup que formarem, esperem inculcar-li ben bé la innocència del Teatre, el fet de creure's les històries més increïbles; el fet que, malgrat els anys que passen i el transcorre de la vida i les experiències, damunt d'un escenari, puguin creure —amb la innocència d'una criatura— totes les històries: dolces o amargues, còmiques o dramàtiques.

Us esperem a tots, sigueu petits o grans. Truqueu! Mai no és massa tard per a fer teatre i donar un missatge als companys: el nostre estimat públic.